

Проводити ігри слід тільки виходячи з реальних можливостей дитини. Слід також враховувати, що дитина буде грати лише в такі ігри, які співпадають з її інтересами. Тому, йдучи на заняття, ви повинні бути готовими до гнучких змін своїх планів і мати додатково декілька ігор, які можуть сподобатись дитині.

GAME THERAPY FOR CHILDREN WITH AUTISM ALLA VRENYUK

In article modern types of game therapy with using physical training are described.

РОЗВИТОК РОЗУМОВО ВІДСТАЛИХ ДІТЕЙ ШЛЯХОМ ВПЛИВАННЯ НА ДЕЯКІ ПЕРЦЕПТИВНІ ФУНКЦІЇ (ТАКТИЛЬНУ І ПРОПРІОЦЕПТИВНУ)

ЛИТОВЧЕНКО ОЛЬГА ВАСИЛІВНА

Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського

Проблема порушень моторного розвитку у дітей зі складною структурою дефекту неодноразово розглядалася як у медичній, так і в психолого-педагогічній літературі. Однак до цього часу в навчально-методичній літературі залишаються недостатньо висвітленими багато питань стимуляції моторного розвитку.

Відомо, що нервова система як найбільш високо диференційована дуже чутлива, легко страждає від зовнішнього та внутрішнього впливу і в цих випадках не одержує достатнього розвитку, що виявляється у затримці моторних і психічних функцій.

Кінестетична чутливість олігофренів розвинута гірше, ніж у здорових дітей внаслідок чого рухова недостатність зростає при виконанні складних рухів. Потребується управління рухами, чітке дозування м'язових зусиль, точність руху, перехресна координація рухів, просторово-часова організація рухового акту, реєстрація опосередкування рухів.

Однак багато питань змісту й організації фізичного виховання розумово відсталих дітей залишаються недостатньо висвітленими.

На наш погляд, важливим компонентом у розвитку рухової активності розумово відсталих дітей є вплив на шкіряно-кінестетичну чутливість дитини, тому що біологічне значення її є критичним для всієї нервової системи дитини і для розвитку моторних функцій. Шкіряно-кінестетична чутливість - збірне поняття, об'єднує декілька видів чутливості, пов'язаних із рецепторами, які знаходяться в шкірі, в м'язах, суглобах і сухожиллях.

Ми вбачаємо необхідність у розгляді цих видів чутливості й того, що можна стимулювати їх розвиток.

У зв'язку з цим логічно звернутися до поняття тактильної чутливості, під якою треба розуміти найбільш обширний орган чутливості, тому що тактильні клітини розташовані по всьому тілу. Цей орган дуже важливий для визначення того, що ми відчуваємо себе у фізичному та духовному плані. Дотик є критичним для всієї нервової системи. Через дотик розповсюджуються імпульси, які можуть розвивати інші органи відчуття.

Розвивати відчуття тіла дитини можна таким чином:

- занурити руки дитини у ванну з мильною піною;
- засипати тіло дитини піском, сіном, кульками, шматками пінопласту;
- частини тіла дитини розтирати різними матеріалами (хутром, тканиною, щіткою);
- тіло масажувати, втираючи олію, закутати в ковдру, перев'язати стрічками;
- посадити дітей спиною один до одного. Обидві дитини беруться за руки і співають, гойдаючись вперед-назад. Добра вправа для відчуття спини, якої не видно;
- ігри з водою, включаючи змішування води різної температури;
- вивчати візуально і на дотик фігури різної форми (камінці, шишаки та ін.);
- малювати що-небудь на спині дитини, після чого вона угадає, що було намальовано;
- "Чарівний мішок" – визначити на дотик, не дивлячись усередину, що лежить у мішку.

Відчуття суглобів і м'язів, кінестетичне сприйняття називається також **вісцеральним** відчуттям, оскільки чутливі клітини локалізовані глибоко всередині тіла за контрастом з чуттєвими клітинами, які дають сигнали дотику.

Відчуття суглобів і м'язів зв'язано з:

- знанням людиною того, який вигляд має його тіло;
- знанням того, як називаються різні частини тіла;
- відчуттям різниці між напругою і послабленням;
- здібністю відчувати різну вагу різних предметів;
- відчуттям того, як може рухатися тіло;
- розумінням і відчуттям різних напрямків;
- орієнтацією в просторі;
- відчуттям лівої і правої половини.

Що допомагає розвивати відчуття суглобів і м'язів:

- вчити дитину цілісного сприйняття тіла за допомогою вправ: а) в положенні "лежачи" – качати дитину по підлозі; б) в положенні "сидячи" – посадити на стілець, що обертається крісло-гойдалку;
- утримання рівноваги на похилій площині, на паралонових подушках;
- колихання ногою;
- скакання на дерев'яній гойдалці-конячці;
- гра з пальцями;
- гра в м'яч;
- гра з повітряними кульками;
- сортування різних за вагою предметів;
- гойдання на гойдалці;
- гра, в якій потрібно пересуватися в різних напрямках;
- переміщення предметів вгору і вниз;
- стрибки з різною висотою та довжиною;
- шнуркування каната;
- малювання тонких або товстих ліній;
- малювання товстим куском крейди, тонким олівцем;

- прийняття такого положення тіла, щоб стати круглим, як м'яч, і тактильно прямим, як палиця;
- імітація різних тварин при пересуванні;
- розрізання чого-небудь;
- стрибки на батуті.

Аналіз характеру виконаних дітьми з розумовою відсталістю усіх тактильно-кінестетичних завдань дав наступні результати. Найбільш високим був рівень виконаних завдань, пов'язаних з тактильною чутливістю, дещо нижчі оцінки проприоцептивної чутливості й загальної моторики. Результати дослідження показали, що у дітей експериментальної групи на фоні проведених занять з розвитку тактильно-проприоцінтивної чутливості відбуваються значні позитивні зміни у виконанні усіх завдань порівняно з контрольною групою.

Результати проведених робіт на базі центру реабілітації дітей з ураженням центральної нервової систем свідчать про позитивний вплив тактильно-кінестетичної стимуляції на розвиток моторних функцій у розумово відсталіх дітей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Рубинштейн С.Я. Психология умственно отсталого школьника. - М.: Просвещение, 1986.
2. Эннеби И. Право детей на развитие. - БелАПДИ, 1997.
3. Пилюгина Э.Г. Занятие по сенсорному воспитанию - М.: Просвещение, 1989.
4. Хомская Е.Д. Нейропсихология. - М.: МГУ, 1987

THE DEVELOPMENT OF MENTALLY HANDICAPPED CHILDREN WITH SPECIAL STIMULATION OF PERCEPTIONAL FUNCTIONS OLGA LITOVCHENKO

South Ukrainian State Pedagogical University by K.D. Ushinskiy

The questions of learning, education and social adaptation of mentally handicapped children connected with development of movement activity is observed in the article

The important element in the development of movement activity of mentally handicapped is stimulation of tactile and kinesthetic function.

ФАКТОРИ СТВОРЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕТОДИКИ СИЛОВОГО ТРЕНУВАННЯ ДЛЯ ІНВАЛІДІВ З ДИТЯЧИМ ЦЕРЕБРАЛЬНИМ ПАРАЛІЧЕМ

МИХАЙЛО ЛЯННОЙ

Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка

Актуальність даної проблеми зумовлена постійним зростанням кількості дітей із захворюваннями опорно-рухового апарату, в тому числі з дитячим церебральним паралічем (ДЦП) [3].

Одним із найдійовіших засобів реабілітації інваліда з наслідками ДЦП фізичні вправи, зокрема силового спрямування. Вони мають важливе загальнозміцнююче та спеціально-підготовче значення в системі тренування